

Creu de l'Aguilera

El Pla del Penedès

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Cruïlla entre la carretera BV-2153 i el Camí del Pla del Penedès a l'Aguilera.
Emplaçament	Marge oest, cruïlla entre la carretera BV-2153 i el Camí del Pla del Penedès a l'Aguilera.
Alçada:	216
Coordenades:	
Latitud:	41.42131
Longitud:	1.7145
UTM Est (X):	392578
UTM Nord (Y):	4586326

Classificació

Número de fitxa	08164 - 27
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Historicista
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	30626, IPAC
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Simbòlic
Titularitat	Privada
Titular:	08163A01500006
Autoria de la fitxa	Josep Font i Piqueras
Data de registre de la fitxa:	dt., 18/04/2017 - 02:00

Descripció

Creu monumental, historicista, de mitjan segle XX.

Correspon a un creu de característiques similars a les creus de terme, a les que pretén simular. No correspon a una creu de terme, sinó a una instal·lació simbòlica realitzada a mitjan segle XX pel propietari de la finca de l'Aguilera.

Es situa a 35 m al nord de la cruïlla entre la carretera BV-2153 i el Camí del Pla del Penedès a l'Aguilera, al marge occidental d'aquest camí, actualment asfaltat. Tot i que la creu és visible, roman parcialment amagada pels matolls i pins del marge de la via. La creu s'orienta en sentit sud-nord (338°NO).

A imitació de la creus de terme, es compon d'una base esglaonada, el fust i la creu pròpiament dita. La base és formada per tres nivells circulars esglaonats, col·locats sobre un fonament parcialment visible de pedra i ciment. El nivell inferior mesura 1,5 m de diàmetre i és format per dovelles de calcària, de 20 cm d'alçada.

El segon nivell, sobre un base ciment de 4,5 cm de gruix, és constituït per l'aprofitament d'una mola de molí, de 78 cm de diàmetre i 8 cm d'alçada, de pedra sorrenca, amb les estries ben visibles. Sobre aquesta hi ha el tercer esglaó, que correspon a un tambor de pedra sorrenca, de 58 cm de diàmetre i 24 cm d'alçada.

El fust, encaixat en el tambor, és de pedra sorrenca conglomerada, quadrat, amb els angles rebaixats, de 14,5 cm d'amplada cadascun dels costats, i una alçada de 1,64 m.

La creu, també de pedra sorrenca, més fosca que la del fust, s'alça sobre un capitell de 19 cm d'alçada i 22 d'amplada, decorat amb quatre àngels alats, cadascun situat a una de les cantonades, però encarats en parelles en els dos fronts de la creu. La creu mesura aproximadament 55 cm d'alçada i 42 cm d'amplada en el braços. Els escaries entre els eixos són reforçats per una part de la pròpia pedra, decorada amb petites volutes. Ambdues cares de l'eix vertical de la creu estan esculpides amb figures centrades, d'uns 32 cm d'alçada: a la cara sud hi ha una Mare de Déu amb Nen; al cara nord Jesucrist crucificat.

L'alçada del total del monument és aproximadament de 2,95 m.

Observacions:

A l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya apareix denominada principalment com "Creu de Terme del Pla" i secundàriament com "Creu camí de l'Aguilera".

Història

La creu va ser instal·lada pels propietaris de l'Aguilera, masia propera al lloc, a mitjan segle XX. Segons Salvador Llorac bé ser cap els anys quaranta, quan la propietat fou adquirida per la Sra Maria Ymbert (LLORAC I SANTIS, 2015: 210). Segons Teresa Segura, va ser instal·lada cap els anys cinquanta per la família Cabanyes, de l'Aguilera (DIVERSOS AUTORS, 2011:85). Els Cabanyes són la família que adquirí la propietat a mitjan segle XX, cognom del marit de la Sra. Ymbert, d'acord amb que el seu fill, hereu de la propietat, és el Sr. Jaume de Cabanyes i Ymbert (LLORAC I SANTÍS, 2004: 20).

Bibliografia

DIVERSOS AUTORS (2011): El Pla del Penedès. Entre un mar de vinyes, Ajuntament del Pla del Penedès-Edicions i Propostes Culturals Andana, SL.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1985). Inventari del patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Pla del Penedès.

LLORAC I SANTIS, Salvador (2004): "Història i patrimoni arquitectònic del Penedès. Una mansió rural

molt singular, l'Aguilera del Pla", Del Penedès, núm. 9, p.17-21.

LLORAC I SANTIS, Salvador (2015): El Pla del Penedès. Un municipi al cor de la comarca del Penedès històric, El Cep i la Nansa.

